

آسیب‌شناسی مناسبات اخیر ایران و جمهوری آذربایجان

جمهوری آذربایجان در میان سیاست‌های ایران در قفقاز جنوبی حائز نقش مرکزی و تعیین‌کننده است

عادل‌/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

جمعه، آذربایجان، در میان سیاست‌ها، ایدئولوژی، اقتصاد، فرهنگ، جاذبه، نقش، مکعب، و تعبیر کننده است. باین حال، به رغم اینکه دو کشور دارای پیوندهای تاریخی، فرهنگی و مذهبی مشترکی هستند، مناسبات آنها همواره ماهیت سینوسی داشته است که نمود واقعی آن را می‌توان در بستر تنش‌های سیاسی - ژئوپلیتیکی اخیر میانشان مشاهده کرد. سؤال این است که با وجود این همه وابستگی‌های جغرافیایی و ژئوپلیتیکی یا فضای کاملاً بارور برای تعمیق مناسبات بین ایران و آذربایجان، مهم‌ترین علل بروز چالش‌های سیاسی در مناسبات سیاسی طرفین چیست. طبق نتایج این پژوهش، تنش‌های سیاسی بین طرفین را می‌توان معلول دو دسته از عوامل ژئوپلیتیکی و سیاسی دانست. عوامل ژئوپلیتیکی همچون: رژیم حقوقی دریای خزر، ماهیت احساسی روابط طرفین، بحران قره باغ، تقابل رویکردهای ناسیونالیستی، و مناسبات راهبردی آذربایجان با آمریکا و اسرائیل عوامل چالش‌زای ثابتی هستند که روابط دو کشور به شدت متأثر از آنهاست. برعکس، عوامل سیاسی متغیرهای غیرثابتند که به صورت دوره‌ای روابط دو کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهند که از آن جمله در روابط اخیر طرفین می‌توان به موضوع اسلام‌ستیزی دولت آذربایجان همزمان با تحولات جهان عرب، شائبه استقرار گروه منافقین در آذربایجان و حاشیه‌های سیاسی یوروویژن 2012 اشاره کرد. باین حال، آنچه در این میان باعث تشدید و پیچیده شدن تنش‌ها شده، ذهنیت منفی و خصومت آمیز ژئوپلیتیکی طرفین از یکدیگر است که به نظر می‌رسد فقط از راه بصیرت دیپلماتیک بین آنها می‌توان بر این پیچیدگی فائق آمد.

پایان پیام